

PODSUMOWANIE
DO
PLANU GOSPODARKI NIKOEMISYJNEJ
DLA MIASTA MRĄGOWO

Przyjętej uchwałą nr XVII/10/2016 Rady Miejskiej w Mrągowie
z dnia 25.02.2016r.

Podstawa prawna:

art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1235)

W pracach nad opracowaniem *Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Mrągowo (Plan)* wzięli udział specjaliści z zakresu gospodarki niskoemisyjnej i ochrony środowiska, przedstawiciele urzędu miejskiego oraz różnorodnych jednostek organizacyjnych. Informacja o rozpoczęciu prac nad *Planem* była szeroko rozpowszechniona, zamieszczono ją na stronie internetowej Urzędu Miasta Mrągowo oraz przeprowadzono akcję promocyjną w formie plakatów i ulotek. Zorganizowano szkolenie, zapraszając na nie burmistrza i pracowników Urzędu Miasta, gdzie przedstawiono problematykę związaną z tworzeniem planów gospodarki niskoemisyjnej oraz zaproponowano określone kierunki działań dla przezwyciężenia lokalnych problemów i wykorzystania ich potencjałów.

Rozpoczęto analizę zasadności przeprowadzenia procedury dotyczącej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko ww. dokumentu. Gmina na podstawie art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1235), zwróciła się z wnioskiem o uzgodnienie możliwości odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla ww. projektu dokumentu. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie stwierdził konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W tym celu wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie (pismo z dnia 20.11.2015 r.) z zapytaniem o uzgodnienie zakresu i szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu dokumentu wymagającego przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. O uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko projektowanego dokumentu poproszono również Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie (pismo z dnia 20.11.2015 r.). W wyniku odpowiedzi RDOŚ (pismo z dnia 25.11.2015 r. nr WOOŚ.411.147.2015.MT) i PWIS (pismo z dnia 10.12.2015 r. nr ZNS.9082.2.173.2015.W) ustalających zakres prognozy, sporządzono „*Prognozę oddziaływania na środowisko dla Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Mrągowo*”.

Projekt *Planu* wraz z *Prognozą* poddano konsultacjom społecznym oraz opiniowaniu ww. organów (pismo do RDOŚ z dnia 15.12.2015 r. oraz pismo do PWIS z dnia 15.12.2015 r.) Ogłoszono w BIP oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Mrągowie informację o rozpoczęciu konsultacji społecznych będących częścią SOOŚ i możliwości wnoszenia uwag, a także miejscu gdzie można zapoznać się z dokumentacją sprawy.

Następnie jeszcze raz poddano kompleksowej analizie wszystkie dotychczasowe elementy SOOŚ, tj. ustalenia zawarte w prognozie, opinie wymienionych organów sporządzając niniejsze Podsumowanie, które wynika z art. 55 pkt. 3 ww. ustawy i zawiera:

1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych,
2. Informację o sposobie wzięcia pod uwagę i zakresie uwzględnienia:
 - a) ustaleń zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
 - b) opinii właściwych organów,
 - c) zgłoszonych uwag i wniosków z konsultacji społecznych,
 - d) wyników postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko (nie ustalono potrzeby przeprowadzenia),
 - e) propozycji dotyczących metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Oceniany dokument ma charakter strategiczny. Planowane przedsięwzięcia strategiczne przewidziane do realizacji to m.in.: przebudowa dróg wraz z rozbudową ścieżek rowerowych, przebudowa oświetlenia, działania edukacyjne. Wszystko to ma na celu zwiększenie efektywności energetycznej, a tym samym zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych, zmniejszenie wykorzystania kopalnych źródeł energii, co w dużej mierze wpłynie na poprawę jakości wszystkich komponentów środowiska na analizowanym obszarze. Działania te są zgodne z celami i wytycznymi dokumentów wyższych szczebli. Poza tym mają one już określone konkretne nakłady finansowe i czasowe wraz ze szczegółowym określeniem wymiernych korzyści środowiskowych takich jak: oszczędność energii czy zmniejszenie emisji CO₂.

Podstawowym problemem w dokonywanej ocenie oddziaływania analizowanego dokumentu jest stosunkowo duży poziom ogólności analizowanego dokumentu, co jest typową cechą tego typu opracowań. Proponowane do realizacji przedsięwzięcia w ramach PGN mają pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego, jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto, jak wyżej wspomniano, dokumenty te mają charakter strategiczny, na wysokim stopniu ogólności, w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

Reasumując należy uznać, iż proponowanie konkretnych rozwiązań alternatywnych dla poszczególnych celów i kierunków działań zapisanych w *Planie* nie znajduje uzasadnienia.

2. Informacja o sposobie wzięcia pod uwagę i zakresie uwzględnienia ustaleń zawartych w prognozie, opinii organów, zgłoszonych uwag i wniosków z konsultacji społecznych, wyników postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, propozycji dotyczących monitoringu Planu.

a) Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Autor prognozy dokonał analizy potencjalnego oddziaływania realizacji wszystkich celów strategicznych na poszczególne komponenty środowiska geograficznego określając wpływ ich realizacji jako pozytywny lub negatywny w postaci oddziaływań bezpośrednich i pośrednich. Autor nie znalazł w analizowanym *Planie* ustaleń, które dyskwalifikowałyby go ze względu na skalę i charakter oddziaływań na środowisko. Stwierdzono, iż wszystkie postanowienia *Planu* wskazują na konieczność realizacji celów w aktualnie opisanym kształcie (pomimo możliwości występowania pewnych negatywnych oddziaływań na środowisko). Ewentualne negatywne skutki mogą wystąpić w skali krótkoterminowej. Niemniej jednak podkreślić należy, iż oddziaływania pozytywne w zdecydowany sposób będą przeważały nad tymi negatywnymi. Ponadto kluczowe negatywne oddziaływania na środowisko będą występowały głównie w fazie budowy i wdrażania poszczególnych zamierzeń (np. faza budowy). Zatem ich negatywne oddziaływanie będzie krótkotrwałe i przemijające. Większość oddziaływań negatywnych będzie miało bardzo ograniczony (wręcz pomijalny) wpływ na środowisko. Bardziej znaczące będzie występowanie korzystnych skutków środowiskowych o charakterze długoterminowym.

Autor nie zapisał bezpośrednio uwag czy też wniosków do samego projektu *Planu* w jednym rozdziale, a umieścili je w częściach w całym dokumencie. W największym stopniu zalecenia zawarte zostały w prognozie, w rozdziale 5.5. zatytułowanym „Propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu”. Zaproponowano podejmowanie tzw. systemowych działań z zakresu zapobiegania i ograniczania negatywnego oddziaływania na środowisko tj.:

- utrzymanie ścisłego nadzoru merytorycznego nad prawidłową realizacją Planu,
- miarodajny monitoring ewentualnych zmian stanu środowiska w celu podejmowania ewentualnych działań zapobiegawczych,

- zapewnienie zgodności wydawanych decyzji administracyjnych z Planu oraz z zasadami ochrony środowiska, m.in. poprzez włączanie się do postępowań administracyjnych różnych podmiotów na prawach strony (m.in. służb administracji),
- ścisła egzekucja zapisów określonych w decyzjach administracyjnych, regulaminach oraz w przepisach prawnych,
- działania edukacyjno-informacyjne dla społeczeństwa,
- wzmocnienie (np. finansowe, merytoryczne, sprzętowe, kadrowe) funkcji kontrolnych służb ochrony środowiska.

Ponadto wskazano katalog działań mających na celu ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko zarówno na etapie budowy, jak i w fazie eksploatacji inwestycji.

Ze względu na to, iż prognoza nie zawiera bezpośrednio uwag do treści *Planu*, wymienione wyżej sugestie i zalecenia z prognozy, powinny być zastosowane w postępowaniach dotyczących realizacji poszczególnych przedsięwzięć.

Władze miasta są świadome, iż przestrzeganie wyżej wymienionych działań służących ochronie środowiska jest podstawą prowadzenia właściwego i zmierzającego do prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego miasta.

b) Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

- Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 18 stycznia 2016 r. o znaku nr ZNS.9082.2.215.2015.W, zaopiniował pozytywnie przedstawiony projekt *Planu* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie pismem z dnia 4 stycznia 2016 r. o znaku nr WOOŚ.410.187.2015.MT, wystąpił opinię przedstawionego projektu *Planu* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Opinia PWIS nie zawierała żadnych dodatkowych uwag, które wymagałyby dokonania zmian treści *Planu*. Opinia RDOŚ z dnia 4 stycznia 2016 r. o znaku nr WOOŚ.410.187.2015.MT zawierała uwagi, które zostały wprowadzone do projektu *Planu* oraz prognozy oddziaływania na środowisko.

c) Zgłoszone uwagi i wnioski

W wyniku konsultacji społecznych nie zgłoszono uwag/wniosków.

d) Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Kluczowym aktem prawnym regulującym zagadnienia z zakresu prowadzenia postępowania w sprawie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko w Polsce jest *ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. W art. 104 ww. ustawy określono zasady postępowania w sprawach transgranicznego oddziaływania na środowisko. Zgodnie z zapisami przytoczonego artykułu w razie stwierdzenia możliwości wystąpienia znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji projektów polityk, strategii, planów lub programów przeprowadza się tzw. postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko. Tym samym podstawą do podjęcia oceny transgranicznej jest stwierdzenie

możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania w wyniku realizacji któregośkolwiek z zamierzeń *Planu*.

Miasto Mrągowo nie sąsiaduje z żadnym państwem. W związku z tym oraz biorąc pod uwagę charakter zamierzeń planowanych do realizacji w ramach *Planu* wskazać należy, iż potencjalne skutki realizacji *Planu* w opinii autorów Prognozy nie będą miały znaczenia transgranicznego w rozumieniu art. 104 ww. ustawy.

W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzić także należy, iż żaden z celów strategicznych *Planu* nie niesie za sobą ryzyka wystąpienia negatywnych oddziaływań transgranicznych. W toku prowadzonych prac badawczych nie zidentyfikowano także możliwości wystąpienia żadnych oddziaływań skumulowanych o charakterze transgranicznym, mogących być efektem nałożenia się na siebie oddziaływań *Planu* i innego dokumentu. Zatem w wyniku przeprowadzonej analizy zapisów *Planu* prognozuje się, iż przyjęte kierunki działań, nie wskazują na możliwość wystąpienia istotnego negatywnego oddziaływania poza granicami Polski.

W opinii autorów prognozy nie ma zatem konieczności poddawania *Planu* procedurze postępowania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

e) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, władze miasta zdają sobie sprawę z obowiązku prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko.

Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu przedstawione zostały w samym dokumencie *Planu*, w rozdziale zatytułowanym „Proponowana metodologia monitorowania wskaźników i ewaluacja”.

Skuteczne monitorowanie musi mieć charakter cykliczny. Wymaga więc ustalenia częstotliwości zbierania i weryfikacji danych. Planuje się okresowy monitoring wskaźników w okresach 3 - 4 letnich. Prowadzona weryfikacja opierać się będzie na metodologii

pozyskiwania danych zastosowanej w momencie opracowania przedmiotowego Planu. Wnioski z okresowych badań monitoringowych będą wskazywać ewentualną potrzebę aktualizacji dokumentu.

Monitorowanie jest niezależne od harmonogramu wdrożenia poszczególnych inwestycji i może odbywać się zarówno w trakcie, jak i po zakończeniu przedsięwzięć, zawsze w tym samym okresie czasu. Końcowe podsumowanie efektów wdrożenia nastąpi wraz z końcem okresu planowania tj. po roku 2020. Dostarczy to kompletnych i rzetelnych danych źródłowych obrazujących postęp rzeczowy we wdrażaniu Planu i umożliwi ocenę jego skuteczności.